

МАКЕДОНО-ОДРИНСКИ СВИДЕТЕЛСТВА

Том I ÷ Дел II

Регистър на участниците в освободителните
борби в Македония, Тракия и Добруджа,
получили българска народна пенсия през 1943 г.

Пенсията е одобрена и отпусната от Министерски съвет.

388К, оп. 4, а.е. 812.

№ 813

Стефан Георгиев Хаджикостов (61 г.)

род. в Кратово

жив. в Кратово

16.02.1943 г.

Заслуги: един от най-активните четници; войвода; участвувал в много сражения както през турския, така и през сръбския режим; убил Борчевич и Нешич – сръбски главорези.

Семейство: съпруга Райна на 51 г., дъщеря Василка на 18 г., дъщеря Вера на 16 г.

Животописна бележка: „Долуподписаните Васил Алексов Трайков, Тошо Георгиев Тошов и Григор Манев Иванов, всички жители на гр. Кратово, удостоверяваме пред всички съдебни и административни власти в царството, че Стефан Георгиев Хаджикостов, родом от гр. Кратово, понастоящем жител на гр. Кюстендил, в качеството му на македонски деец и революционер, е проявил следната дейност и има следните заслуги за свободата на Македония и обединението на целокупното българско отечество: още в ранна възраст, 1892 г., постъпва в редовете на ВМОРО в гр. Кратово. Първото му кръщение в революционното му дело е службата му като куриер и връзка между Кратовската околийска чета и ръководството ѝ в гр. Кратово; пренасял е също и оръжие и муниции. Задигнал е един склад с пушки за въоръжаване на четата. Участвал е най-активно в провеждане акцията за економическо съсипване на турците на техните чифлици и имоти. По-късно вече, когато поотрасва, става активен четник: участвал в сражението срещу турците в местностите Черни връх и Пластица със съединените чети на Славко Абазов²⁹⁰, Дончо Ангелов²⁹¹ и Стоян Мишев. Това е знаменитото в революционните борби Плависко сражение. Четите се водили сражение с турската армия цела седмица, а също време сръбската войска е гуляела в гр. Кратово. В 1913 г. Стефан Георгиев Хаджикостов е арестуван заедно с други видни дейци: Анастас Абазов и др., и са интернирани на различни места. След поражението от

²⁹⁰ Славчо Анастасов Абазов (1883–1928) е кратовски войвода на ВМОРО, роден в с. Злетово, Кратовско.

²⁹¹ Дончо Ангелов (1884–1921) е кратовски районен войвода на ВМОРО, родом от с. Талашманце, Кратовско.

1913 г. същият е освободен, завръща се в родното си място, става ръководител на ВМРО в Кратовско със задача да подготви населението в Злетовско за борба срещу новия поробител – сърбската власт.

Когато в 1914 г. избухна Световната война и Австрия обяви война на Сърбия, в Кратово дойде Тодор Александров и издаде заповед – всички младежи, подлежащи на военна служба да избягат в България. Стефан Хаджикостов се заема със задачата да изпраща и дори да води лично групи от младежи до границата и превежда в Кюстендил. Издаден е от шпиони и за тази му дейност той става нелегален. През 1915 г., месец февруари, той организира една чета и идва със задача да накаже некое сърбски провокатори и шпиони. Открит от сърбите, той е заобиколен в къщата му, сам, далеч от четата му в гр. Кратово. При поканата на сърбския жандармериски наредник Якшич Боркевич да се предаде Стефан Георгиев Хаджикостов излиза, открива стрелба и успева да убие Боркевича. Настава суматоха. Използвайки това, успева по дере на реката да избега. След един месец идва с друга чета в Кратово и при местността Жгури в едно сражение със сърбския войвода и главорез Перо Нешич го убива. При обявяването на войната от страна на България, под войводството на Дончо Ангелов, успеват да заемат Лесново, Злетово, а по-късно и гр. Кратово. Когато родната войска е дошла, тя е заварила вече Кратовско освободено. През всичкото време на войната е бил на услуга на българската армия, за което е награден с орден „За военна заслуга“ VI степен, с корона, на военна лента.

Когато сърбите окупираха през 1918 г. Македония, Стефан Хаджикостов е пак в първите редове на борбата. При отстъплението води със сърбските войски сражение. Избегва в България и след един месец идва с чета в Кратовско. През 1920 г. идва наново, но понеже семейството му е заплашено с унищожение, завежда го в гр. Кюстендил, където остава на постоянно местожителство и се предава активно на борбите на ВМРО. През всичкото това време, до освобождението на 28 април 1941 г., Стефан Георгиев Хаджикостов е активен деец за свободата на Македония и обединението на българския народ. Това е един живот, посветен от ранно детство и до ден днешен само на идеалите на България.“

Пенсията е одобрена и отпусната от Министерски съвет.

388К, оп.4, а.е. 813.